

Filološki fakultet / SRPSKI JEZIK I JUŽNOSLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI / Usporedno proučavanje slovenskih jezika

Naziv predmeta:	Usporedno proučavanje slovenskih jezika			
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova (P+V+L)
12666	Obavezan	2	5	2+2+0
Studijski programi za koje se organizuje	SRPSKI JEZIK I JUŽNOSLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI			
Uslovljenost drugim predmetima	Није условљено.			
Ciljevi izučavanja predmeta	Упознавање студента са одликама словенских језика и њиховом односу према прасловенском, те односу прасловенског према исходишном индоевропском прајезику: а) фонетске карактеристике прасловенског језика уз поређење са индоеврпским вокалским системом; прасловенски фонетско-фонолошки систем и процеси у појединим словенским језицима. б) морфолошке и творбене карактеристике прасловенског језика уз поређење са индоеврпским морфолошким и творбеним системом. Карактеристике морфолошког и творбеног система прасловенског језика и процеси у појединим словенским језицима; в) основне лексичке и синтаксичко-семантичке тенденције у словенским језицима у односу на прасловенско стање.			
Ishodi učenja	Студент усваја знања о индоевропским језицима: генетском сродству и о језичкој типологији; Прасловенима и прасловенском језику; дијалекатском раздвајању словенских језика, формирању одређених група из којих потом настају поједини словенски језици и њихови дијалекти, те о појединачним језичким цртама словенских језика. Упознаје се са фонетским карактеристикама прасловенског језика уз поређење са индоевропским вокалским системом, са прасловенски фонетско-фонолошким системом и фонетско-фонолошким процесима у појединим словенским језицима; морфолошким и творбеним карактеристике прасловенског језика уз поређење са индоевропским морфолошким и творбеним системом и процесима у појединим словенским језицима; синтаксичко-семантичким одликама прасловенског језика и процесима у словенским језицима; са упоредном лексикологијом словенских језика. Студент се учи читању и анализи текстова различитих словенских језика и примјени теоријског знања на примјерима из текстова.			
Ime i prezime nastavnika i saradnika	Предметни професор: проф. др Јелица Стојановић асистент-сарадник: доц. др Јелена Газдић			
Metod nastave i savladanja gradiva	Метод објашњавања, монолошки, дијалошки, метод показивања, метод рада на тексту.			
Plan i program rada				
Pripreme nedjelje	Priprema i upis semestra			
I nedjelja, pred.	Индоевропски језици. Сатем и кентум група индоевропских језика. Балтичко-словенска језичка заједница. Прасловенски језик. Балтички језици. Словенски језици (источнословенска језичка заједница, западнословенска језичка заједница, јужнословенска језичка заједница).			
I nedjelja, vježbe	Примјена дате материје на примјерима: представљање неких језичких карактеристика балтичкословенске језичке заједнице, источнословенске, западнословенске и јужнословенске заједнице.			
II nedjelja, pred.	Индоевропски гласовни систем. Вокали. Сугласници.			
II nedjelja, vježbe	Примјена дате материје на примјерима.			
III nedjelja, pred.	Фонетске карактеристике прасловенског језика уз поређење са индоеврпским вокалским системом. Прасловенски фонетско-фонолошки систем и фонетско-фонолошки процеси у појединим словенским језицима. Прасловенски вокали и њихова судбина у појединим словенским језицима.			
III nedjelja, vježbe	Примјена дате материје на конкретним примјерима.			
IV nedjelja, pred.	Прасловенски вокал е и рефлекс у словенским језицима. Прасловенски вокал о и рефлекс у словенским језицима. Прасловенски вокал а и рефлекс у словенским језицима. Прасловенски вокал у и рефлекс у словенским језицима. Прасловенски вокал и и рефлекс у словенским језицима.			
IV nedjelja, vježbe	Примјена дате материје на конкретним примјерима.			
V nedjelja, pred.	Прасловенски вокал ђ и рефлекс у словенским језицима. Прасловенски вокал у и рефлекс у словенским језицима.			
V nedjelja, vježbe	Примјена дате материје на конкретним примјерима.			

VI nedjelja, pred.	Полугласници и рефлекси у словенским језицима.
VI nedjelja, vježbe	Примјена дате материје на конкретним примјерима.
VII nedjelja, pred.	Вокално р и л и рефлекси у словенским језицима.
VII nedjelja, vježbe	Примјена дате материје на конкретним примјерима.
VIII nedjelja, pred.	Дифтонзи у прасловенком и рефлекси у словенским језицима.. Дифтонзи на и и у. Дифтонзи на н и м. Дифтонзи на р и л.
VIII nedjelja, vježbe	Примјена дате материје на конкретним примјерима.
IX nedjelja, pred.	Сугласници. Праиндоевропски сугласнички систем, преаловенски сугласнички систем и сугласнички системи словенских језика. Палатализација и лабиовеларизација сугласника. Експлозивни сугласници. Спирант ch. Звучни спирант х. Фрикативни сугласници с и з. Гласовни процеси и услови вршења трију прасловенских палатализација. Јотовање сугласника и сугласничких група у прасловенком језику. Упрошћавање сугласника у сугласничким групама. Развитак палаталних сугласника у словенским језицима.
IX nedjelja, vježbe	Примјена дате материје на конкретним примјерима.
X nedjelja, pred.	Морфолошке и творбене карактеристике прасловенског језика уз поређење са индоевропским морфолошким и творбеним системом. Карактеристике морфолошког и творбеног система прасловенског језика и процеси у појединим словенским језицима.
X nedjelja, vježbe	Примјена дате материје на конкретним примјерима.
XI nedjelja, pred.	Деклинација. Именичка деклинација. Основински и падежни наставци у праиндоевропском језику и формирање прасловенских именичких основа.
XI nedjelja, vježbe	Примјена дате материје на конкретним примјерима.
XII nedjelja, pred.	Падежни наставци у једнини, множини, двојини.
XII nedjelja, vježbe	Примјена дате материје на конкретним примјерима.
XIII nedjelja, pred.	Конјугација. Словенске глаголске основе уз поређење са индоевропским основама. Презент. Тематски вокали и лични наставци. Аорист. Сигматски и асигматски аорист. Нови словенски сигматски аорист. Императив. Имперфекат. Патриципи. Инфинитив и супин.
XIII nedjelja, vježbe	Примјена дате материје на конкретним примјерима.
XIV nedjelja, pred.	Творба ријечи (деривација и композиција) у прасловенском и тенденције у појединим словенским језицима (индоевропско исходиште). Синтаксичко-семантичке одлике прасловенског језика и процеси у словенским језицима.
XIV nedjelja, vježbe	Примјена дате материје на конкретним примјерима.
XV nedjelja, pred.	Упоредна лексикологија словенских језика. Анализа паралелних текстова из различитих словенских језика (фонетских, морфолошких и творбених).
XV nedjelja, vježbe	Примјена дате материје на конкретним примјерима.
Opterećenje studenta	
Nedjeljno	U toku semestra
5 kredita x 40/30=6 sati i 40 minuta 2 sat(a) teorijskog predavanja 0 sat(a) praktičnog predavanja 2 vježbi 2 sat(a) i 40 minuta samostalnog rada, uključujući i konsultacije	Nastava i završni ispit: 6 sati i 40 minuta x 16 =106 sati i 40 minuta Neophodna priprema prije početka semestra (administracija, upis, ovjera): 6 sati i 40 minuta x 2 =13 sati i 20 minuta Ukupno opterećenje za predmet: 5 x 30=150 sati Dopunski rad za pripremu ispita u popravnom ispitnom roku, uključujući i polaganje popravnog ispita od 0 do 30 sati (preostalo vrijeme od prve dvije stavke do ukupnog opterećenja za predmet) 30 sati i 0 minuta Struktura opterećenja: 106 sati i 40 minuta (nastava), 13 sati i 20 minuta (priprema), 30 sati i 0 minuta (dopunski rad)
Obaveze studenta u toku nastave	Присуствовање и активности на предавањима; домаћи задаци, семинарски рад, коликвијум и завршни испит.
Konsultacije	У договору са студентима.
Literatura	Literatura: Радосав Бошковић, Основи упоредне граматике словенских језика. Фонетика, морфологија, творба речи, Чигоја штампа, Београд 2007; С. Бернштајн, Очерк сравнительной грамматики славянских языках, Москва 1961; Александар Лома, Пракосово. Словенски и индоевропски корени српске епике, Балканолошки институт САНУ, књ. 78, Београд, 2002; В. Н. Топоров, К реконструкции древнейшего

		<p>состояния праславянского, Славянское языкознание X, Москва 1988; Никита Ильич Толстой, Језик словенске културе, Просвета Ниш 1995; А.А. Соколянский, Введение в славянскую филологию, Москва 2004; Емил Бенвенист, Словарь индоевропейских социальных терминов, Москва 1995; Р. М. Цейтлин, Сравнительна лексикология славянских языков, X/XI-XIV/XV вв., Наука, Москва 1996.</p>				
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje						
Posebne naznake za predmet						
Napomena						
Ocjena:	F	E	D	C	B	A
Broj poena	manje od 50 poena	više ili jednako 50 poena i manje od 60 poena	više ili jednako 60 poena i manje od 70 poena	više ili jednako 70 poena i manje od 80 poena	više ili jednako 80 poena i manje od 90 poena	više ili jednako 90 poena